

Dosarul nr. 2ra-615/22

2-20138698-01-2ra-28042022

Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul central – T. Andronic

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – A. Panov, I. Secieru, L. Pruteanu

DECIZIE

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic
Maria Ghervas

examinând recursul declarat de către Valeriu Stecalovici,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin
împotriva lui Valeriu Stecalovici cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din data de 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin
care s-a respins apelul declarat de către Valeriu Stecalovici, s-a menținut hotărârea
din data de 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul central,

constată:

La 04 noiembrie 2020 Nicolae Costin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Valeriu Stecalovici, prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de
judecată suportate la examinarea anterioară a litigiului privind obligarea demolării
anexei la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul
Strășeni.

În motivarea cererii de chemare în judecată Nicolae Costin a invocat că la 11
iulie 2013 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu
Stecalovici, prin care a solicitat demolarea anexei la apartamentul nr. xxxxx din
blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni. Prin decizia Curții de Apel
Chișinău din data de 30 aprilie 2015 s-a admis cererea de apel depusă de către
Nicolae Costin, s-a casat hotărârea Judecătoriei Strășeni din data de 08 august 2014 și
s-a dispus demolarea anexei la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în
satul xxxxx, r-nul Strășeni, construită neautorizat de către Valeriu Stecalovici.
Decizia instanței de apel a fost menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție
din 18 noiembrie 2015.

Reclamantul a menționat că în legătură cu examinarea acestui litigiul a suportat
cheltuieli de judecată în mărime de 12 643 lei, dintre care cheltuieli pentru efectuarea
expertizei tehnice, reflectate în raportul de expertiză tehnică nr. 7953-01/15/1 din 29
ianuarie 2015, în mărime de 4 200 lei și divizul local al lucrărilor de reparație în
mărime de 2 700 lei.

Prin hotărârea din data de 14 decembrie 2020 a Judecătoriei Strășeni, sediul
central s-a admis parțial cererea de chemare în judecată, s-a încasat din contul lui
Valeriu Stecalovici în beneficiul lui Nicolae Costin, cu titlul de cheltuieli de judecată
suma de 6 900,00 lei, în rest pretențiile s-au respins ca neîntemeiate, s-a încasat din

contul lui Valeriu Stecalovici în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150,00 lei. (f.d. 59, 62-63)

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen, de către Valeriu Stecalovici. (f.d. 61)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 16 noiembrie 2021 a respins apelul declarat de către Valeriu Stecalovici, a menținut hotărârea din data de 14 decembrie 2020 a Judecătorei Strășeni, sediul central. (f.d. 108,109-114)

Instanțele de judecată, în temeiul art. 90, lit. a), d), g), art. 94 din Codul de procedură civilă, au concluzionat că pretenția lui Nicolae Costin privind încasarea cheltuielilor de judecată este parțial întemeiată, deoarece acesta în litigiul anterior a suportat cheltuieli pentru efectuarea raportului de expertiză nr. 7953-01-15/T din data de 26 ianuarie 2015 și cheltuieli pentru serviciul de întocmire a divizului de cheltuieli și servicii de transport, care nu au fost încasate din contul lui Valeriu Stecalovici concomitent cu soluționarea cauzei civile respective. Astfel instanțele de judecată au constatat că suma de 6 900,00 lei a fost real suportată de către Nicolae Costin în procesul civil anterior.

Totodată, instanța de apel a menționat că, deși, Valeriu Stecalovici a invocat excepția de tardivitate și a solicitat aplicarea art. 186¹ din Codul de procedură civilă, din conținutului art. 186¹ din Codul de procedură civilă rezultă că în apel nu poate fi ridicată excepția de tardivitate, această instituție este admisă numai la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Instanța de apel a mai constatat că Valeriu Stecalovici prin referința înaintată în instanța de fond a invocat excepția de tardivitate, însă la materialele cauzei nu se reține o cerere separată, prin care Valeriu Stecalovici a utilizat mecanismul ridicării excepției de tardivitate conform normei de drept stipulată la art. 186¹ din Codul de procedură civilă. Mai mult, potrivit procesului-verbal și a înregistrării audio acesta nu a solicitat la faza de pregătire a cauzei ridicarea excepției de tardivitate, dar a pledat pentru examinarea cauzei în fond și doar la etapa de examinare în fond, a pledat pentru respingerea cererii ca neîntemeiată și tardivă.

Împotriva deciziei instanței de apel a depus recurs Valeriu Stecalovici, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind tardive, sau încetarea procesului pe motiv că într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească. (f.d. 54-58)

În motivarea recursului Valeriu Stecalovici a menționat că instanța de apel nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, ceea ce a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale sale.

Recurentul a indicat că instanțele de judecată au examinat repetat același litigiu, între aceleași părți, deci au admis încălcarea principiului securității raporturilor juridice și implicit dreptul la un proces echitabil.

La caz, Nicolae Costin a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în cadrul unui alt proces de judecată, însă anterior la 20 august 2015 acesta a înaintat printre altele și cerințe identice cu cele din prezenta acțiune, care prin hotărârea din data de 16 noiembrie 2016 a Judecătorei Strășeni au fost respinse. Hotărârea din data de 16 noiembrie 2016 a Judecătorei Strășeni a fost menținută prin decizia din data de 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din data de 14 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție.

Recurentul a mai menționat că instanțele de judecată neîntemeiat au respins cererea cu privire la tardivitatea pretențiilor, ori prin referința depusă la etapa de pregătire a ședinței de judecată acesta a invocat excepția de tardivitate, iar instanța de fond nici nu a motivat respingerea acestei cerințe.

Concluzia instanței de apel, precum că la materialele dosarului nu se regăsește o cerere separată privind ridicarea excepției de tardivitate este neîntemeiată, deoarece această cerință este inserată în referință la etapa de pregătire a ședinței de judecată și corespunde perfect formei prevăzute la art.186¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 434, alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 16 noiembrie 2021, comunicată lui Valeriu Stecalovici la 12 ianuarie 2022. (f.d.118)

Prin hotărârea Parlamentului nr. 41 din 24 februarie 2022 s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Instanța de recurs menționează că în temeiul dispoziției nr.5 din 02 martie 2022 și a dispoziției nr. 13 din 31 martie 2022 ale Comisiei pentru Situații Excepționale în perioada 02 martie 2022-03 aprilie 2022 termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data de 02 martie 2022 se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, care încep a curge de la data de 04 aprilie 2022.

La caz, pentru Valeriu Stecalovici termenul de 2 luni de depunere a apelului a început a curge la data de 13 ianuarie 2022, fiind întrerupt în perioada de la 02 martie - 03 aprilie 2022 și urma să expire la 15 aprilie 2022.

Valeriu Stecalovici a depus recurs la 06 aprilie 2022 în termen.

Prin încheierea din 01 iunie 2022 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat admisibil recursul declarat de către Valeriu Stecalovici împotriva deciziei din data de 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și s-a transmis Colegiului lărgit pentru examinare în fond.

În conformitate cu articolul 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin prisma art. 442, alin. (1) din Codul de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În corespundere cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia că recursul urmează a fi admis și casată decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În debutul analizei sale, Colegiul consideră imperioase dezideratele Curții Europene a Drepturilor Omului reținute în cauza Zubac vs. Croația (hotărârea din 05 aprilie 2018) potrivit cărora, din moment ce preeminența dreptului constituie un principiu fundamental al democrației și al Convenției, nu putea exista nicio așteptare, în baza Convenției sau de altă natură, potrivit căreia Curtea Supremă trebuia să ignore sau să nu aibă în vedere nereguli procedurale evidente.

Astfel, efectuând controlul judiciar al deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar drept consecință nu a dat un răspuns cert dacă Nicolae Costin a depus acțiunea în termenul legal sau nu, precum și a apreciat arbitrat probele prezentate, pronunțând în consecință o soluție nemotivată.

Implicit circumstanțelor cauzei, Colegiul atestă că Nicolae Costin la 11 iulie 2013 a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Stecalovici, prin care a solicitat demolarea anexei la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni.

Cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin cu privire la obligarea lui Valeriu Stecalovici să demoleze construcția la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni a fost respinsă prin hotărârea din data de 08 august 2014 a Judecătoriei Strășeni.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din data de 30 aprilie 2015 s-a admis cererea de apel depusă de către Nicolae Costin, s-a casat hotărârea Judecătoriei Strășeni din data de 08 august 2014 și s-a dispus demolarea anexei la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni, construită neautorizat de către Valeriu Stecalovici.

Decizia instanței de apel a fost menținută prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 noiembrie 2015.

Nicolae Costin, având câștig de cauză, a depus la 04 noiembrie 2020 prezenta cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată suportate în cauza civilă privind demolarea construcției neautorizate, formate din: 4 200 lei achitați pentru raportul de expertiză nr. 7953-01-15/T privind starea tehnică a apartamentului, 1 000 lei achitați pentru transport dus și întors al expertului, 2 700 lei achitați pentru întocmirea devizului de restabilire a apartamentului, 1 000 lei achitați pentru transport dus și întors al specialistului, 200 lei achitați pentru contractul de autentificare, 750 lei achitați pentru întocmirea devizului de restabilire a apartamentului și 2 793 lei cu titlu de taxă de stat, în total 12 643 lei.

În susținerea argumentului că a suportat cheltuielile de judecată Nicolae Costin a prezentat copia chitanței la dispoziția de încasare nr. 13 din 29 ianuarie 2015 și bonul de plată în mărime de 4 200 lei pentru servicii de expertiză tehnică. (f.d. 31)

La fel a prezentat copia chitanței la dispoziția de încasare din 23 decembrie 2015 și bonul de plată în mărime de 2 700 lei pentru întocmirea devizului de cheltuieli și servicii de transport. (f.d. 32)

Necătând la argumentul lui Valeriu Stecalovici că aceste pretenții sunt prescrise, că o parte din ele au fost deja obiect al altui litigiu instanțele de judecată ierarhic inferioare au admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin, dispunând încasarea sumei de 6 900 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Efectuând controlul judiciar al deciziei din data de 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și a interpretat eronat normele de drept procedural, fapt ce impune necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Articolul 239 din Codul de procedură civilă statuează că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Instanței de apel, potrivit art. 373 din Codul de procedură civilă, îi revine obligația verificării circumstanțelor și raporturilor juridice stabilite în hotărârea primei instanțe și în final să le expună în decizia sa.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că contrar prevederilor art. 373, alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a verificat, în limitele cererii de apel, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește respectarea de către instanța de fond a normelor de drept procedural.

La caz, instanța de recurs reține că Nicolae Costin a înaintat prezenta acțiune la 04 noiembrie 2020, solicitând încasarea cheltuielilor de judecată pe care le-a suportat în anul 2014-2015.

Valeriu Stecalovici, prin referința depusă la etapa pregătirii cauzei pentru examinare în fond, în temeiul art.186¹ din Codul de procedură civilă, a invocat excepția de tardivitate și a solicitat respingerea acțiunii ca tardive.

Din materialele cauzei rezultă că instanța de fond nu s-a expus asupra excepției de tardivitate, deși prin prisma art. 186¹, alin. (3) din Codul de procedură civilă, urma să examineze la faza de pregătire a cauzei pentru judecare excepția de tardivitate.

Prin apelul depus Valeriu Stecalovici a susținut că acțiunea înaintată de către Nicolae Costin este tardivă.

Astfel, Curții de Apel Chișinău, reieșind din efectul devolutiv al apelului, îi revenea obligația de a verifica, atât legalitatea hotărârii ce face obiectul apelului, cât și temeinicia acesteia, adică să rejudece fondul, în limitele determinate expres sau implicit prin cererea de apel.

În acest sens, Colegiul evocă faptul că instanța de apel, judecând apelul declarat de către Valeriu Stecalovici, a menținut hotărârea instanței de fond, menționând că deși apelantul prin referință a invocat excepția de tardivitate, la materialele cauzei nu se regăsește o cerere separată privind ridicarea excepției de tardivitate.

Această concluzie a instanței de apel este considerată eronată de către instanța de recurs, din motiv că instanța de apel a interpretat greșit prevederile art. 186¹, alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 186¹, alin. (1) din Codul de procedură civilă cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate.

Din interpretarea logico-juridică a art. 186¹, alin. (1) din Codul de procedură civilă rezultă că persoana în a cărei favoare a curs prescripția poate invoca

tardivitatea, fiindu-i stabilită o condiție, ca tardivitatea să fie invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

Articolul art. 186¹, alin. (1) din Codul de procedură civilă nu reglementează expres forma în care persoana în a cărei favoare a curs prescripția poate invoca excepția de tardivitate.

La caz, Valeriu Stecalovici, prin referința depusă la etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, în temeiul art. 186¹, alin. (1) din Codul de procedură civilă a invocat excepția de tardivitate, deci instanța de judecată până la examinarea cauzei în fond urma să examineze excepția de tardivitate.

În aceste circumstanțe Colegiul lărgit concluzionează că Valeriu Stecalovici a respectat prevederile art.186¹ din Codul de procedură civilă și a invocat excepția de tardivitate a acțiunii la etapa de pregătire a cauzei pentru examinare în fond, solicitând respingerea acțiunii ca tardive, iar interpretarea instanței de apel, precum că excepția de tardivitate trebuia să fie invocată printr-o cerere separată și nu prin referință este eronată.

Astfel, instanța de recurs conchide că Curtea de Apel Chișinău la examinarea apelului nu a analizat toate argumentele invocate de apelant în special afirmația lui Valeriu Stecalovici, precum că cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin este tardivă. Stabilirea certă a faptului dacă, acțiunea este sau nu tardivă, era necesară să fie efectuată de către instanțele ierarhic inferioare, în condițiile în care doar după stabilirea acestui fapt urmau sau nu să purceadă la examinarea cauzei în fond.

La fel este de menționat că prin recursul înaintat Valeriu Stecalovici a criticat soluția instanțelor de judecată privind admiterea parțială a cererii de chemare în judecată în condițiile în care nu au verificat dacă aceste pretenții nu au făcut obiectul unui litigiu anterior.

Instanța de recurs constată că la 20 august 2015 Nicolae Costin a depus cererea de chemare în judecată îndreptată împotriva lui Valeriu Stecalovici privind încasarea prejudiciului moral și material cauzat prin construcția neautorizată a anexei la apartamentul nr. xxxxx din blocul locativ, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din data de 16 noiembrie 2016 a Judecătoria Strășeni, menținută prin decizia din data de 21 septembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău și prin încheierea din data de 14 martie 2018 a Curții Supreme de Justiție, cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin privind repararea prejudiciului material și moral s-a respins ca neîntemeiată.

Astfel, instanța de apel urma să verifice, dacă obiect a pretențiilor respinse prin hotărârea irevocabilă din data de 16 noiembrie 2016 nu includ și sumele care fac obiectul prezentei acțiuni.

În urma celor menționate, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiat argumentul lui Valeriu Stecalovici, ori din analiza deciziei instanței de apel nu rezultă că acest argument a fost examinat, deși instanța de apel avea obligația să verifice cele invocate de apelant și să se expună asupra veridicității acestora.

Colegiul mai observă că la judecarea fondului cauzei, instanța de apel nu a verificat în care litigiu Nicolae Costin a suportat aceste cheltuieli, în condițiile în care acesta a depus în instanța de judecată doua acțiuni, un litigiu privind demolarea construcției neautorizate, în care a avut câștig de cauză, iar în al doilea litigiu privind încasarea prejudiciului material și moral suportat în urma construcției neautorizate,

acțiunea din urmă fiind respinsă ca neîntemeiată.

Continuând verificarea respectării de către instanța de apel a normelor de drept procedural, Colegiul lărgit, observă că toată corespondența expediată de către instanța de apel lui Nicolae Costin a fost restituită Curții de Apel Chișinău cu mențiunea „decedat”. (f.d. 81, 92)

În conformitate cu art. 70, alin. (1) din Codul de procedură civilă în cazul ieșirii uneia dintre părți din raportul juridic litigios sau din raportul stabilit prin hotărâre judecătorească (deces, reorganizare, cesiune de creanță, transfer de datorie și alte cazuri de subrogare), instanța permite înlocuirea părții cu succesorul ei în drepturi. Succesiunea în drepturi este posibilă în orice fază a procesului.

Potrivit încheierii protocolare din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a amânat procesul în ordine de apel și s-a obligat Primăria s. Gălești să identifice și să informeze moștenitorul legal al lui Nicolae Costin.

Astfel, instanța de apel, cunoscând că Nicolae Costin a decedat, în temeiul art. 70 din Codul de procedură civilă nu a soluționat chestiunea cu privire la înlocuirea părții decedate cu succesorul ei în drepturi, dar a purces la examinarea apelului în fond, deși în temeiul art. 260, alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă avea obligația să suspende procesul, până la determinarea succesorului în drepturi.

Instanța de recurs opinează că neelucidarea acestor circumstanțe nu poate duce la soluționarea justă a litigiului, deoarece au un rol decisiv în constatarea faptului dacă acțiunea nu a fost înaintată tardiv în condițiile ridicării excepției de tardivitate, dacă pretențiile înaintate de către Nicolae Costin nu au făcut obiectul unui litigiu anterior, dacă cheltuielile de judecată au fost suportate de către Nicolae Costin în cauza civilă în care a avut câștig de cauză și s-a obligat Valeriu Stecalovici să demoleze anexa la apartamentul nr. xxxxx, situat în satul xxxxx, r-nul Strășeni, dacă Nicolae Costin într-adevăr a decedat și dacă există moștenitori care doresc succesiunea în drepturi.

Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că Valeriu Stecalovici nu a fost auzit de instanța inferioară într-un mod echitabil, cu respectarea garanțiilor prevăzute la articolul 6 din Convenție. Or, instanța de apel nu și-a exercitat obligația instituită prin efectul devolutiv al apelului.

La caz, este relevantă jurisprudența CtEDO, care a statuat în cauza *Hiro Balani vs. Spania* că, în cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit în cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a articolului 6 §1 din CEDO.

Astfel, Colegiul deduce că actul judecătoresc trebuie să corespundă tuturor normelor de drept, să fie clar, înțeles de părțile implicate în litigiu și să răspundă în mod sigur și expres la toate cererile și obiecțiile formulate de către părți, însă, în condițiile din speță, decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău nu corespunde acestor calități.

Sub acest aspect Colegiul învederează că, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea hotărârii judecătorești ar trebui să evedențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României* din 15 februarie 2007, paragraful 29; *Helle împotriva Finlandei* din 19 februarie 1997, paragraful 60).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în repetate rânduri a statuat necesitatea motivării hotărârilor instanței, or, funcția unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar de asemenea o obligație corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. O hotărâre se consideră motivată în mod corespunzător atunci când permite părților să facă uz efectiv de dreptul lor de a face apel (Hirvisaari împotriva Finlande).

În această ordine de idei, este evident că, în condițiile din speță, constatările instanței de apel nu conțin o argumentare clară, bazată pe suportul probator existent la materialele cauzei, din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției emise, astfel încât instanța de recurs fiind în dificultate de a exercita controlul judiciar asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea soluției adoptate.

Coroborând circumstanțele ce preced, instanța de recurs conchide temeinicia recursului declarat de către Valeriu Stecalovici împotriva deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deoarece soluția instanței de apel este bazată pe interpretarea eronată a normelor de drept procedural și neelucidarea circumstanțelor speței.

Dat fiind faptul că instanța de apel a emis o decizie neîntemeiată, dictată de interpretarea eronată a normelor de drept procedural și neelucidarea tuturor circumstanțelor pertinente speței, iar lichidarea acestor lacune în cadrul procedurii de examinare în recurs nu este posibilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia necesității admiterii recursului declarat de către Valeriu Stecalovici și casării deciziei din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) și art. 445 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Valeriu Stecalovici.

Se casează integral decizia din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Nicolae Costin împotriva lui Valeriu Stecalovici cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată și se trimite cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic

Maria Ghervas